

Суд скасував 222 тис. грн штрафу за відсутність акцизного коду у фіскальних чеках

Восьмий апеляційний адміністративний суд підтвердив протиправність штрафу в розмірі **222 255 грн**, застосованого податковим органом до підприємця через відсутність у фіскальних чеках цифрового значення штрихового коду марки акцизного податку.

Суд наголосив: інформація із Системи обліку даних РРО сама по собі не є достатнім доказом порушення, якщо податкова не може ідентифікувати конкретні чеки, товари та розрахункові операції.

Обставини справи

Податкова провела фактичну перевірку магазину, в якому підприємець здійснював роздрібну торгівлю алкогольними напоями.

За результатами перевірки контролюючий орган прийняв податкове повідомлення-рішення про застосування штрафних санкцій у загальному розмірі **227 355 грн**.

Із цієї суми:

- 5 100 грн стосувалися відсутності попереднього програмування коду товару згідно з УКТ ЗЕД;
- 222 255 грн було нараховано за нібито видачу розрахункових документів невстановленої форми та змісту.

Підприємець оскаржив саме штраф у розмірі 222 255 грн.

Підставою для його нарахування стала відсутність у частині фіскальних чеків цифрового значення штрихового коду марки акцизного податку на алкогольні напої.

Чому податкова вважала чеки неналежними

За висновками контролюючого органу, підприємець протягом періоду з січня 2022 року до травня 2023 року проводив операції з продажу алкогольних напоїв без зазначення у чеках цифрового значення штрихового коду акцизної марки.

Для розрахунку штрафу податкова використала інформацію із Системи обліку даних РРО, зазначивши загальну вартість операцій у сумі 148 110 грн.

При цьому в акті перевірки не було наведено:

- повного переліку фіскальних чеків;
- дат проведення операцій;
- сум за кожною операцією;
- найменувань реалізованих алкогольних напоїв;
- інформації про те, чи підлягав кожен конкретний товар маркуванню акцизними марками;
- належного обґрунтування повторності порушень.

Не кожен алкогольний напій повинен мати акцизну марку

Одним із ключових епізодів справи була контрольна закупка пляшки сухого вина.

У виданому покупцеві фіскальному чеку не було зазначено цифрового значення штрихового коду марки акцизного податку.

Водночас суд установив, що окремі види звичайних, неігристих вин із визначеною міцністю та класифікацією за УКТ ЗЕД не

підлягають обов'язковому маркуванню марками акцизного податку.

Якщо алкогольний напій законно не маркується акцизною маркою, у продавця фізично відсутня можливість зазначити у фіскальному чеку цифрове значення її штрихового коду.

Тому відсутність такого реквізиту не може автоматично визнаватися порушенням.

Дані СОД РРО не замінюють доказів

Податкова долучила до матеріалів перевірки електронний носій із вибілковими даними із СОД РРО.

Однак ці дані не дозволяли достовірно визначити:

- які саме чеки містили порушення;
- коли були проведені відповідні операції;
- які товари продавалися;
- чи повинні були ці товари маркуватися акцизними марками;
- як сформовано загальну суму операцій, використану для розрахунку штрафу.

Суд зазначив, що податкова інформація може бути підставою для додаткової перевірки певних обставин, але не є самостійним та беззаперечним доказом податкового правопорушення.

Для підтвердження порушення у сфері застосування РРО необхідно дослідити конкретну розрахункову операцію та конкретний розрахунковий документ.

Надання вибілкових копій чеків без можливості їх ідентифікувати не підтверджує складу порушення.

Податкова не довела повторність порушень

Суттєве значення у справі мав також порядок визначення розміру

штрафних санкцій.

Податкова застосувала санкцію, виходячи з того, що частина порушень була повторною. Водночас в акті перевірки не було зазначено, яка саме операція вважалася першим порушенням, а які операції були наступними.

Без ідентифікації кожної окремої операції неможливо встановити:

- факт першого порушення;
- момент його вчинення;
- наявність наступних порушень;
- правильність застосування підвищеного розміру штрафу.

Отже, контролюючий орган не довів ані складу кожного окремого правопорушення, ані правильності розрахунку фінансових санкцій.

Позиція судів

Івано-Франківський окружний адміністративний суд визнав протиправним та скасував податкове повідомлення-рішення в частині штрафу у розмірі **222 255 грн.**

Суд першої інстанції дійшов висновку, що дані СОД РРО не дозволяють ідентифікувати конкретні розрахункові операції та фіскальні чеки, щодо яких податкова встановила порушення. Контролюючий орган також не довів, що реалізовані алкогольні напої підлягали обов'язковому акцизному маркуванню.

ГУ ДПС в Івано-Франківській області подало апеляційну скаргу, однак Восьмий апеляційний адміністративний суд не знайшов підстав для скасування рішення.

Апеляційний суд зазначив, що податкова не надала встановлених законом підстав і належних доказів для притягнення підприємця до відповідальності.

У результаті апеляційну скаргу податкового органу залишено без задоволення, а рішення суду першої інстанції про скасування штрафу залишено без змін. Постанова апеляційного суду набрала законної сили з дати її ухвалення.

Що це рішення означає для бізнесу

Судове рішення підтверджує кілька важливих для платників податків висновків.

По-перше, відсутність у фіскальному чеку реквізиту, який об'єктивно не може бути зазначений, не повинна автоматично спричиняти відповідальність.

По-друге, контролюючий орган зобов'язаний установити, що конкретний реалізований товар підлягав маркуванню акцизною маркою.

По-третє, загальна інформація із COD PPO без ідентифікації конкретних чеків та операцій не є достатньою підставою для штрафу.

По-четверте, податкова повинна окремо довести кожне порушення, його дату, суму операції та повторність.

По-п'яте, розмір штрафу не може ґрунтуватися лише на узагальнених даних інформаційних систем ДПС.

Висновок

Сам факт відсутності цифрового значення штрихового коду акцизної марки у фіскальному чеку ще не свідчить про порушення правил застосування PPO.

До застосування штрафу податкова повинна довести, що:

- конкретний товар підлягав акцизному маркуванню;
- конкретний фіскальний чек не відповідав установленим вимогам;

- розрахункова операція належним чином ідентифікована;
- кожне порушення підтверджене допустимими доказами;
- повторність порушень та розмір санкцій розраховані обґрунтовано.

За відсутності таких доказів податкове повідомлення-рішення може бути визнане протиправним і скасоване.

Приєднуйтесь до нашого ТГ каналу: [ТГ Канал](#) Компанія Вікторія – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.

[ТГ Канал](#) victorija.ua

Зв'язок та форми комунікацій

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу податкової справи.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО “ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА”,

